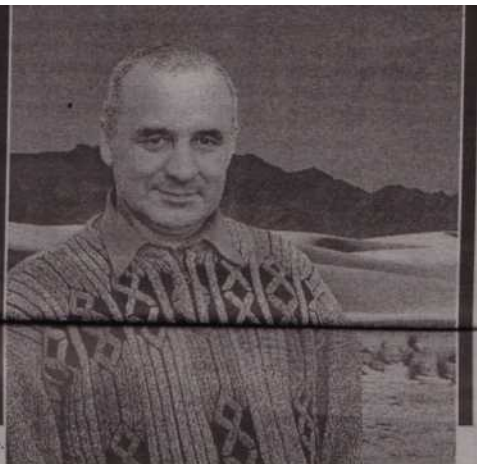

Рядовий таємної війни

Лише через декілька десятиріч житель Сарн Степан Павлюк, який брав участь в ізраїльсько-єгипетській війні, може без остраху розповісти про своє життя. Уперше говорив спокійно про те, що довгий час було під грифом секретності. Понад два з половиною роки земляк ніс вахту в самісінькому пеклі.

Восени 1969-го Степана призвали до лав Збройних сил колишнього СРСР. З гордістю прощався з батьками, друзями, рідними, бо на той час служба в армії була престижною для хлопців. І здавалося, що все гаразд, потрапив у військову частину міста Берегове. Та якось уночі його, водія, викликали та відправили у Сваляву. Звідки несподівано перекинули в Миколаїв. Там уже зібрали чимало таких як він новобранців. Потрапив у частину протиповітряної оборони, де базувалися ракетні установки. Невдовзі групу солдатів відрядили на корабель, який був ущерть заповнений військовою технікою. Солдати маскували її під комбайни, різний сільськогосподарський інвентар. Защеміло серце від невідомості, що ж далі?

Незабаром судно борознило води Чорного, потім Середземного морів. Коли причалили до берега, забила подих спека. Прибулих зустріли досить гостинно. Але повсюди – пустеля. Та солдат є солдат. Перед ними поставили завдання створити школу для єгипетських спеціалістів, навчити працювати на радянській техніці протиповітряної оборони, зокрема на зенітних комплексах. На одному з них і служив Степан. Їм забороняли не те що розмовляти рідною мовою, а й позабирали документи, одяг, перебравши в сяке-таке вбрання.

Звичайно, жоден солдат не здогадувався, для чого такі секретність, маскування, лише наголосили, що вони служитимуть у навчальному центрі підготовки арабських військових спеціалістів. Насправді ж ішла таємна війна, про яку не знало суспільство колишнього СРСР. А рядовому Степанові Павлюку довелося відчувати на собі ту

жахливу круговерть політичних суперечок.

Протиповітряні комплекси – чудова техніка. Це знав Степан. Переконалися й араби, коли зенітки блискавично знищували літаки й вертольоти супротивника, що летіли на малих висотах над Сахарою. А місцевість тут така: несподівано в пустелі виникають гори, занесені піском, неймовірно дошкуляє спека – влітку до 55°C. До всього, дуже важко було спілкуватися з єгиптянами, ніхто з них не знав російської мови, а ті, кого прикомандирували за перекладачів, губилися в усіх технічних термінах. Подеколи траплялося так, що говорили одне, а виходило інше. Ізраїльсько-єгипетська війна тривала не на користь уряду Насера. Дивізія генерала Миколи Кутинцева, в якій служив Степан, вдало виконувала найскладніші завдання. За молодих воїнів по-батьківськи переживав безпосередньо генерал. Та й офіцери розуміли, що таке молоде солдатське життя. Трималися хлопці: за 9 хвилин могли скласти ракетний комплекс, підготувати на його місце новий, удаваний, на який буквально за кілька секунд налітали "Фантоми". Подеколи рятувалися дивом, встигаючи переди-

слокуватися. Якимсь Степанові доручили відповідальне завдання. Відмінно впорався з ним - і батькам на батьківщину полетів подячний лист за підписом командира Миколи Кутинцева, якому по закінченні служби, до речі, присвоїли звання Героя Радянського Союзу.

Що й казати, героїстично виконували свою місію всі, хто потрапив служити в пустелю Сахара. Хоч працювати з єгиптянами було складно. Бо не вміли вони берегти військову таємницю. Скажімо, якщо командир давав наказ на виліт льотчиків, то про це вже знала ізраїльська розвідка. Вітік інформації був настільки очевидний, що терпіли втрат більше від тих, кого, власне, приїхали захищати.

Як учорашній сон, пам'ятає Степан Легурович службу. Кожен день був для нього та його однополчан пеклом. Згадував, як у школі в слові "Асуан" робив помилку, а тут своїми ногами міряв ширину плотини, пам'ятав заробітки під Білою Церквою, рідних, близьких, яким писав листи зі зворотного адресою "Москва-400 в/ч...".

22 червня 1973-го повернувся додому. З гостинцями, з радістю, що знову зустрівся з сім'єю. Життя йшло. Побрався з Любою, разом виховали чудових трьох дітей. Старші син Ігор і дочка Люда вже порадували внуками. Катруся навчається в одному з Рівненських вищих навчальних закладів. 25 років займався Степан Павлюк будівництвом. Уже 10 років перебуває на заслуженому відпочинку, але пам'ять береже минуле. Коли він, рядовий таємної війни, виконував інтернаціональний обов'язок у далекому Єгипті.

Райса БРИЧКОВА
Фото Василя СОСІЮКА
та з сімейного альбому.